

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake pete vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrto leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Izlet Štajarcev v Ljubljano.

Pojutrnjem t. j. v nedeljo poletimo štajarski Slovenci brez razlike stanu in političnega prepričanja v naše središče, v belo Ljubljano.

Nagibov za ta skupni izlet je več, temeljni povod vendar je dala I. umetniška razstava. Razum razstave pa nas čaka velik duševni užitek v slovenskem gledišču, kjer bomo zrlili naške borbe naših jugoslovanskih prednikov, katere nam oživijo nadarjeni naši sinovi dramske umetnosti.

Pozabiti pa tudi ne smemo nikdar, da je Ljubljana naša duševna mati, h kateri se nam je zatekati v žalostnih časih po tolažbo, v stiskah po navdušenje, dočim delimo njeno veselje s svojim veseljem.

Za nas obmejne Slovence pa so pod švabskim pritiskom časi vedno žalostni, potrebni smo tedaj tolažbe vsaki dan, zatecimo se vsaj enkrat po dolgem času v okrilje naših milih bratov v središče.

Ako nam je navdušenja kedaj treba, po trebujemo ga baš sedaj pred pragom težavnih volilnih borb. Pohitimo v Ljubljano, marsikateri dobrohoten migljaj v splošno narodovo blaginjo podali nam bodo naši ljubeči bratje v Ljubljani!

Ljubljana obhaja izvanredno veselje, prerojena in odičena vihti prapor kulturne zmage, narodove prosvete: priredila je I. slovensko umetniško razstavo, pokazala sijajno, da so tudi slovenskemu geniju zrasle krepke peruti, ki ga vzdignejo v edneke višine drugih kulturnih narodov.

Umetniška razstava pa ni morda le sportni predmet Ljubljančanov niti „Kranjcev“, kakor tako radi zarjaveli kritikastri nazivajo vse, kar je preko Save, umetniška razstava je pojav vsega slovenstva, ponos vseh Slovencev.

Nazori bratske vzajemnosti so vendar tako daleč tudi med nami prispeli, da znamo ločiti stvar od osebe. Malo je, hvala Bogu, že med

nami mož, ki bi stali mrzli napram pojavom v središču, češ, kar imajo Ljubljančanje ali Kranjci, to nas malo briga. Taki nazori bi bili naš pogin, le sovražnik našega obstoja jih še goji.

Tudi tržaški Slovenci se slepo ne strinjajo z domačo politiko na Kranjskem, vendar jih ni zadrževalo, da bi ne bili prihiteli iz vseh slojev in poklicev pred 14 dnevi v Ljubljano. Med izletniki so bili profesorji in duhovniki, odvetniki in učitelji, kmetje in kmetice, tovarniški delavci in delavke. Vse, vse je preveval eden duh: proslaviti bratsko vzajemnost, počastiti kulturne napredke v Ljubljani.

Prišlo jih je blizu 400 oseb, a to le iz ednega obmejnega mesta, koliko bolj bi se smeli zanašati štajarski Slovenci, da se nas nabere častno število iz naših narodnih mest, trgov in vasi!

Naše Celje imenujejo v Ljubljani „Siget zelenega Štajarja“. Mesta in trgi po Savinjski in Dravski dolini so naše trdnjave predstražnice. Naši bratje v središču Slovenije znajo ceniti našo žilavost v tužnih borbah za branitev mej. Od nikoder ne prihaja v naših zgubah toliko odkritosrčnih sožalk, kakor iz Ljubljane, nikjer ne pozdravljajo vsako našo pridobitev s toliko viharim navdušenjem, kakor ravno v Ljubljani. A mi obmejni borilci tudi nismo nehvaležni, taki pojavi iz bele Ljubljane so nam največja uteha v britkih, največji ponos v veselih urah, po pogovoru „Deljeno veselje je dvojno veselje, deljena žalost le napol žalost.“

Rojaki! Pokažimo z mnogobrojno udeležbo svojo hvaležnost, sklenimo na sestanku obnovljeno pobratimstvo, da hočemo skupno za zvišene narodne ideali se boriti, zmagati ali pa skupno — častno pasti!

Povod romanju obmejnih Slovencev v Ljubljano je tedaj, kakor smo že omenili, umetniška razstava. Nismo hoteli dosedaj podrobneje opisovati razstave, ker je o tem božanstvenem predmetu vsaka beseda mrtva, dokler si človek

umetniških proizvodov sam ne ogleda. Res, da ne bo mogoče izletnikom v par urah si kritično ogledati cele razstave, zato bi ne zadostoval ves dan. Okoli 200 vživetvorjenih slik in kipov, katerih vsak predmet zahteva svojo tehniko v ogledovanju in sodbi, kajti vsak umetnik je vli v svoj umotvor lastno individualnost, lastne umetniške nazore, to ni tako enostavno, kakor si ogledovati na trgu — da ne profaniramo umetnosti — izložbo lončarja. Tu je prepuščena vsakemu obiskovalcu zasebna sodba. Nekateri bo motril umetnine bolj z očesom, drugi bolj z duhom. Vsekakor pa si pridobi vsak obiskovalec splošni pregled.

O vrednosti hrvaške opere „Nikolaj Šubic Zrinjski“, katera se bo predstavljala v nedeljo zvečer štajarskim gostom na čast, bi bilo škoda zgubiti vsako besedo. Ponavljamo le, da je že samo gledališni večer popolno vreden denarja, katerega se porabi za izlet v Ljubljano. Z nobenim denarjem pa se ne dá poplačati prisrčnosti, katera nam je pripravljena ta dan od ljubljanskih bratov. Kakor tržaški izletniki, vzklkali bodo tudi Štajarci po povratku iz Ljubljane: „To je bil eden najlepših dni v našem življenju!“ Še je čas se odločiti, nikdo si naj veliko ne pomišlja!

Na veselo svidenje pri našem vlakcu v nedeljo zjutraj v Celju!

Celje — pripravnica nemških sodnikov.

Celjsko okrožno sodišče je sedaj največje v Avstriji — z ozirom na število avskultantov. Ako kdo misli, da pretiravamo, pa nam naj navede katero sodišče te vrste, ki daja dela 15 avskultantom, kakor je to pri našem okrožnem sodišču.

Povedali smo že, da je prišlo 8 novih nemških avskultantov od vseh vetrov v Celje. To je dovoljeno povedati. A ne sme se trditi, da se je

LISTEK.

Rus o Slovencih.

„I slišijo se rodni zvoki.“

I dim očetnjave je s'adek; če pa v daljini od domovja, če v svetovnem listu najdeš pravično in laskavo črtico o domovini, ti pa kar srce zamre od radosti od blaženosti.

V „Nov. Vr.“ popisuje precej znani ruski publicist Valent. Gorlov, svoje potovanje čez južne slovenske kraje. Popis je precej podroben, torej priobčim iz njega le to, kar pohaja na nekako karakteristiko Slovencev, karakteristiko neposredno, svojeobrazno, rusko-bratsko.

I.

V št. 8792 objavil je g. Gorlov svoje črtice: „Slovenija, dežela pešcev“. Ruski pisatelj vrača se domov iz Italije.

„Nabrežina je edna iz najčudnejših pokrajin. Seveda, dežela je uboga, pa v njej je nekaj pri-težnega, kar te koj primora ljubiti jo. Tako je ubogi kmetič na postranskem potu včasih bolj

prijeten, nego fino oblečen gospod, kojega vid ruši splošno harmonijo utisov ter privaja k več-nemu, neizogibnemu vprašanju: „Zakaj in kako?“

Slovenski kmet je na teh trpkih tleh večni, brezumorni delavec. Vlak leti po obširnem polju, podobnem valu morja. Oklepa ga sinjava daljnih gor, a mene polasčuje se melanholičen sen o širini rodne ruske zemlje. Utihnil je italijanski vik i krik, zginila je italijanska ničemurnost. Na postajah slišijo se ženski glasovi: „Voda!“ „pivo!“ itd. To so ti tuzemke, bosonoge kmetice, katere ti ponujajo svoje pridelke. Jaz sem spregovoril z njimi ruski, te pa so mi odgovarjale slovenski; razumeli smo koj drug drugzega. V vlakcu razgovarja nekoliko ljudi v taistem jeziku. Jaz jih poslušam i čujem, da beseda gre o avstrijskem cesarju, odpravivšem se v Berlin. Hvalijo taktiko Čahov. Zatem so govorili o šoli, o ruščini, o „Ruskem krožku“. Eden govori nikov pravi: „Zdaj pa že pojde, sem dobil rusko gramatiko.“

Po noči izstopil sem v Postojni. Nemci prekrstili so ta čisto slovenski kraj „Adelsberg“ i preobrnil ga v kosmopolitično tržišče, poslavljeno

z radovednimi turisti vsega sveta: Postojnska jama! Vhod v jamo je naznačen od enajstih dopoldne, torej sem vse jutro brodil po okolici. Solnce je bilo jasno, veter pa mrzel. Mi smo na višini 600 metrov nad morjem. Vid je diven: v daljini prostirajo se že znani nam zemeljni valovi i gore, obkoljene z večnim snegom, v bližini griči, zataščeni z gostimi lesovi, in mladi logi, posejani z marjeticami izražajo med seboj celo črto mičnih i nežnih odsekov zelenih barv. Tiha in prijazna Pivka na solcu — g. Gorlov zove jo „Pojka“, zakaj? menda le sam ve — nekako po-čiva v dolinah zelenih logov, v senci vrb. Glede na njene pokojne vode, bi nikdo ne pomislil, da nekaj korakov dalje postane grozna na vid ter zapoje pesem smrti. Misel o njej v moji duši se usodopolno strinja z znano preludijo Šofena. Prišel sem do vasi. Izbe so nizke, pa prav prostorne. Povsod vlada čistota. Pred vrati igrajo rumeni otročiči s svetlimi, skoraj čisto belimi lasi. Iz neke izbe odmeva slovenska pesem, i pri teh slovanskih, melodičnih, čisto ruskih avo-kih nevoljno taja moje srce... To ti je res ruska, pa zboljšana, obrazovana. Šumljiva, ne

nakupičilo teh bodočih sodnikov v Celju iz kakršnih koli postranskih oziror. „Slovenski Narod“ je svoječasno spravljal to nenavadno število v zvezo z bodočimi državnoborskimi volitvami. List je bil zaradi tega zaplenjen. Vsa ta mi kaj takega nočemo nikdar trditi, temveč rajši konstatiramo, da imajo nemški Celjani itak že — preveč glasov v skupini mest in trgov.

O tem nas je tudi poučil v dunajskem listu „Information“ nek oficijozus — ki pa ni posebno daleč od imenovanih avskultantov — da je prišlo to nenavadno število avskultantov v Celje le zaradi tega, da se v takozvanem „šprahkurzu“ nauče v par mesecih slovenskega uradovanja.

Ker dotični oficijozus smatra stvar za tako resno, hočemo vsaj slediti njegovemu izvajanju. Mož piše: „Da se ponudi uradnikom pravosodja, ki še ne znajo slovenščine, ugodna prilika za priučenje iste, zdržujejo se nekaj časa sem učni tečajji za nje. Dosedaj so bili taki tečajji v Gradcu, Celovcu in Mariboru, in njih uspeh je bil zelo povoljen.“ (?) Razun omenjenih krajev sposobno je posebno Celje za ustanovitev takega tečaja, ker se tukaj podpira popolnitev znanja slovenščine mnogo boljše, kakor kje drugje vsled vsakdanje rabe slovenščine pri sodnih obravnavah ter v javnem občevarju. Ker se potrebuje razun tega pri celjskem okrožnem sodišču vedno večje število mladih sodnikov, bilo je priporočati ustanovitev takega tečaja tudi v interesu teh uradnikov, ki bi se hoteli v slovenščini še bolj izvežbati.“

Kaj je hotel moralno poklicani oficijozus s tem ovreči, nam je jasno. Namesto tega pa je povedal dvojno: Prvič, da je Celje najbolj slovensko mesto na Spodnjem Štajarskem, kjer ima uradnik ne le pri obravnavah zgolj s slovenščino opraviti, temveč mu je tudi v zasebnem občevarju najlepša prilika slovensko govoriti; drugič pa pripozna, da se potrebuje v Celju mnogo mladih uradnikov, ki bi morali znati slovenski, ker pa še ne znajo, se bodo v teh tečajjih — popolnili!

Ta stavek nam najbolj izda oficijozus, ker je najbrže tudi on med onimi uradniki, ki še ne znajo slovenski, a se hočejo — popolniti. Le jasno nam ni, ali se hočejo popolniti v znanju ali neznanju slovenščine. Logično bi vsaj bilo, da ako kdo ne zna kitajski, se tudi v tem jeziku popolniti ne more.

Uradnikov pa, ki morajo v par mesečnih kurzih popolniti svoje neznanje deželne jezika za Slovenski Štajar, pa moremo pri nas ravno tako malo rabiti, kakor one avskultante, ki so prišli svoje neznanje v Celje šele — pričnati.

Pustimo za danes vse mogoče postranske namene na strani ter recimo, da so se nemški avskultanti prišli res v Celje le učiti slovenščine. Ali pa zamoremo odobravati ta način,

kako se nam umetno gojijo sodniki za slovenske pokrajine?

Umetno nam je, da se za take kurze oglašajo mnogo nemških uradnikov. Par mesecev brezposelnosti živeti, pri tem jih nihče ne sili se slovenščine resnobno učiti, po končnem kurzu pa dobi vendar spričevalo, katero jim daje prednost pred kolegi, ki takega tečaja niso obiskovali, da prednost celo pred slovenskimi uradniki, — v to lažbo njim in instruktorjem pa ostane zavest, da slovenščine ne znajo več, kakor so je znali poprej.

Pokojni Miha Ambrož je vedel za take uradnike že leta 1848 kaj ednostaven recept:

„Uradnikom nasprotujočim slovenskemu uradovanju bi eno zagodel: tako dolgo bi jim mesečnega plačila ne dajal, da bi slovenščino gladko čitali in pisali — o, kako bi se slovenskega uradovanja hitro lotili!“ No, pa to so bili stari nazori pred polstolettjem. Dandanes se ravna celo pri ministrih po načelu: manj ko si sposoben, prej te pošljemo v pokoj — mastno letno plačo. Nekje v Aziji morajo taki nesposobni ministri mesto pokojnine — celo življenje kositi travo za kraljeve slone.

Kar se je leta 1848 zahtevalo, se seveda ne zлага z naprednim sistemom dandanes. Že imenovani poslanec in njegov tovariš sta stavila v državnem zboru zahtevo, „da se naj odstrani po Slovenskem vsi slovenščine nezmožni uradniki“. Minister Sommaruga in Bach sta sicer vkljub nemškemu mišljenju zaukazala vsem uradnikom po Slovenskem, se priučiti v kratkem času slovenskega jezika, a tudi to je bilo pred več ko 50 leti, zato so ednaki ukazi že prišli davno ob svojo veljavo.

Morda pa je sedanjí pravosodni minister naletel slučajno na dotične ukaze, čemur je pričetek prihod nemških avskultantov v Celje. Morda....

Toda ti mladi uradniki še niso nastavljeni na Slovenskem, temveč so v to le namenjeni. In baš to kaže, da nam hoče pravosodje usiliti čim dalje več nemškomislečih uradnikov. Po kakšnem pravu imajo le nemški sinovi to prednost? Kaj bi se reklo, ko bi slovenske uradnike pošiljali še le pred nastopom sodnijske službe kam na Gor. Štajarsko ali Tirolsko, da se tam med ljudstvom uče nemščine. Vsaj z isto logično pravico bi se smelo to zgoditi. Po državnih zakonih bi ne smela imeti nemščina nikakršne privilegije pred slovenščino. Ako je nemškim sinovom dovoljeno se na gimnaziji in visokih šolah izvežbati izključno v svoji materinščini za bodoče poklice, zakaj bi glede slovenščine ne bilo isto mogoče slovenskim sinovom. Saj zadostuje potem le par mesecev „šprahkurza“, da se priuče drugemu deželnemu jeziku.

Pa še pomisliti ne upamo, kakšen krik bi nastal med Nemci, če bi bodoči slovenski sod

niki šele kot avskultantje se učili nemščine, češ, da se v tej starosti in v tem kratkem času nikakor ni mogoče povoljno naučiti jezika za samostojno uradovanje. In mi bi v tem slučaju Nemcem pritrdili, da nam je znano, kako se Slovenec mnogo lažje priuči tujemu jeziku kakor Nemec. Kar pa ne velja za Slovence, tudi za Nemce bi ne smelo biti.

Pripoznamo, da je učenje slovenščine Nemcem težavno. Niti v osmih gimnazijskih razredih se je ne priuče več, nego je treba v sporazumu s kakšno branjevko na sejm. Sedaj pa naj pamesečni „šprahkurz“ vse doseže!

Koliko naših sodnih uradnikov se mora potikati izven domovine, njihova mesta pa zavzemajo pri nas jezikovno nesposobni nemški uradniki, ki so v pravo pokoro sebi in slovenskim strankam. Dosedaj je bilo vsaj za stranke ugodnejše, da se ni z njimi ubijal slovenščine ne zmazni uradnik. Odkrito je rajši obstal, da ne zna slovenski, na kar se je poklical ali slovenski tovariš ali pa tolmač. Temu bo sedaj konec, kajti novi sodniki bodo imeli iz „šprahkurza“ spričevalo, da znajo slovenski, da si bodo sami najbolje vedeli, da je to nič. Ako pa je bilo dosedanje postopanje nezakonito, bo v zanprej naravnost neusmiljeno trpinčenje sebe in strank.

Naši bodoči državni poslanci naj ne pozabijo te točke! Oni oficijozni pa, ki zanikajo „šprahkurzom“ vsak drug namen, naj dokažejo svojo resnico s tem, da nemški tuji avskultantje ne bodo šli na volišče.

Celjske in štajarske novice.

(Volilna imenika za mestno skupino in V. kurijo) sta razpoložena na cglad pri celjskem magistratu. Požuri naj se vsakdor, pogledati, je li njegovo ime vpisano, kajti rok osmih dni je kratek!

(Osebna vest.) Nadučitelj celjske deške okoliške šole g. Armin Gradišnik je dobil zaradi bolehnosti dopust do novega leta. Nadomestuje ga izprašana učiteljska abiturijentinja gđc. M. Gregorin.

(Izlet Štajarcev v Ljubljano.) V programu ostane vse nespremenjeno. Odhod iz Celja je tedaj v nedeljo dne 21. t. m. z vlakom ob 7. uri 24 minut zjutraj, po čemur se naj izletniki stranskih železničnih prog ravnaajo, tako Savinjski, Konjičani, Ptujčani itd. Počasnost v pravočasnem pripravljanju je zakrivila, da ni misliti na poseben vlak, da si nikakor ne dvomimo, da se nas zbere od vseh strani častno število. Ostrmeli pa smo, ko smo čitali, da prirede mariborski Slovenci baš to nedeljo glediščno predstavo. Upajmo, da naši vzajemnosti na ljubo, vendar predstavo prelože. Naj se še marsikdo zadnji trenotek odloči, da poneseemo res v častnem številu — bratske pozdrave beli Ljubljani!

snazna Italija ostala je dober streljaj za hrbotom, pa zdelo se mi je, da je bila daleč, predaleč...

Po potu nazaj pribredel sem k vhodu edne iz jam, katerih je kraj tako bogat. Vzel sem si bilet za dva rublja, da bi si ogledal vse votline. Pri vhodu v podzemlje srečal sem tudi nekaj sorojakov, govorivši z vodniki Slovinci po — nemški! — Bog daj norcem pamet! — znači tu klicaj ruskega pisatelja.

Privedimo malo iz živahnega popisa pešcev postojnskih.

Končno smo se ustavili pred rešetko na kraju prepada, katere nismo pričakovali. Tam smo nejasno zagledali Pivko. Mračna i strašna, kot reka pekla, šumno drvi v brezno, napevaje slavo Luciferu. Tili si to, taista Pivka, katera se je še nedavno nežila, brezskrbna na solncu sredi cvetočih logov? Tvoja usoda je podobna usodi ubogih, dragih nam Slovanov prelepega carstva moravskega, carstva Svetopolkovega, katero si ti orošala... Nepričakovano razdeljeni, šli so, podobno tebi, pod zemljo, pod peklenski jarem mračnih, azijskih gruč. Od tebe vidno je le nekaj slabih vodenih strujek, katere dvigajo nemške stroje ter dajejo jarko luč; potem pa, ko se zdi, da si se že povsem zgubila v samem peklu, pa se le javljaš še bolj močno, še ne dremleš, a poganjaš svoje valove na zedinjenje z drugimi slovenskimi rekami, da bi padla

skrbno z njimi v morje, katero vse ednači, vse miri...

II.

V št. 8796 nahajamo zaglavje: „Iz Ljubljane do Celja“. Vse bilo bi prav čedno, če bi v štirih besedah ne bilo dveh grdih hib. Rusu je Ljubljana = „Lubljan“, a Celje = „Cilli“, menda po stari ruski šegi, na vse zamejno gledati čez trikolore do potopnih, skoraj da ne petrovskih, alias nemških geografih. Pa kdo je brez greha, a g. Gorlov o Slovincih vendar le piše, kakor pišejo tisti, ki jih ljubijo z vsim svojim dobrim srcem.

„Simpatična je Ljubljana, katera broji blizu 40 tisoč prebivalcev, 36 tisoč Slovencev in štiri tisoč Nemcev. Ljubljana je v mnogih ozirih prekosila celo velika ruska mesta. Red i čistota je uzorna, za njo gledajo Ljubljančani sami, brez pomoči policije, katera seveda tudi tukaj ne manjka, pa nje delavnost ima zavsem druge smeri... Tlak je izvrsten, vode je dovolj, razsvetljava je plinova i električna, prevedena tudi v zasebne hiše, šole pa kar cveto. Mnogo hiš možno bi brez strahu premestiti naravnost v Petrograd, na angleško Nabrežino. I vse to je v mestecu, katero je manjše od našega Pskova ali Minska! Vsi prebivalci brez izjeme amejo brati in pisati. Med njimi so tudi reveži, pa nikogar ne vidiš ne bosega, ne v cunjah, kar

pri nas ni ravno redkost, celo na ulicah gizdavega Petrograda. Mnogo je knjigarn, koje so polne knjig slovenskih i nemških; nekatere iz njih so v prerazkošnih izdajah. Vsak kmetič in delavec kupuje si grede na delo svoj slovenski listič za 2 kopejki. Vidite, kje je skrita sila protivljenja nemškemu požiranju Slovencev!“

Pokazuje na raznotere obrti i rokodelstva in pojasnuje njih pomen, g. Gorlov nadaljuje, da javna knjižnica broji do 40 tisoč zvezkov in široko odpira svoje dveri vsem, ki jo ljubijo, skoraj brez vsakih okolnosti. Mnogi jo pohajajo, i prav ima, če se zove „Studienbibliothek“. V Ljubljani so tudi spominki, pa spominki so navadni in malo zanimivi; bolj zanimive pa so nove stavbe. Gledišče je prekrasno, a sprehode, ednake ljubljanskim imajo le redka provinca, jalna mesta. Ruski publicist vznešeno piše o drevoredu „Latermanskem“ ter o parku „Tivoli“ s prilagajočim gozdom, kateri z lepoto svoje lege, hladom svoje sence prekaša vse podobne naprave okolice ljubljanske.

„Poslednji dan mojega bivanja v Ljubljani bila je nedelja. Nebo je oblačno. Celo jutro brodil sem po ulicah. Tedaj so se moji utisi od mesta razdelili jasno, kakor nekaj znanega, že videnega. Da, to je naša Vilna, pa v manjšem vidu i mnogokrat zboljšana, z bolj hitro rastjo i brez židov. Tudi slovenski kmet ima po svoji unanosti

(Slovensko gledališče v Celju.) Prihodnja gledališka predstava bi se imela vršiti dne 21. t. m. Ta dan pa je izlet štajarskih Slovencev na umetniško razstavo v Ljubljano, torej mora odpasti predstava v Celju. Prihodnja predstava bo tedaj dne 1. novembra t. l. in se bo takrat igrala znana žaloigra „Mlinar in njegova hči“. Sredi novembra se vprizori priljubljena spevoigra „Ob vrbskem jezeru“ — kakor čujemo — na korist „Dijaške kuhinje“ v Celju.

(Umrli je) dne 15. t. m. č. g. Jernej Ciringer, zlatomašnik in umirovljeni župnik žusemski. R. i. p.!

(Novi brzovlak) med Dunajem in Trstom začne voziti meseca februarja prihodnjega leta.

(Zaradi „tukaj“ v zapor.) Pri zadnjem kontrolnem shodu v Celju sta se menda po pomoti oglasila dva rezervista s „tukaj“. Takoj so ju odpeljali v zapor ter sta bila obsojena v 10dnevni vojaški zapor s špangami. Tako se vceplje ljubezen do nemškega armadnega jezika.

(Prvi sneg) je zapadel pretečeno nedeljo po naših planinah. Hrib sv. Uršule ter Solčavske planine se bleste v snegu, odtod ta nenavadni hlad.

(Mitnice v zakup.) Dne 29. t. m. ob 10. uri dopoldne se oddajo pri mariborskem finančnem ravnateljstvu v zakup mitnice v Štrihovcih, Konjicah, Vojniku in Slovenski Bistrici. Obravnava bo ustna.

(Socijalno demokratski kandidati na Slovenskem.) Za bodoče državnozborske volitve kandiduje na Slovenskem izvenredno mnogo socijalno-demokratskih pristašev. Za Goriško kandiduje pisatelj Etbin Kristan, za Trst tiskar Učekar, za Koroško čevljar E. Ch. v Beljaku, za Kranjsko Josip Kopač, za Spodnji Štajar rudar Čobal, za Srednji Štajar feldbaški tiskar Drössler, za Gradec krojač Resel, za Gornji Štajar upravnik Bichl. Večina postavljenih kandidatov pa seveda ne misli na resno zmago.

(Opomin poštam.) Trgovinski minister je izdal na poštne in brzojavne ravnateljstva opomin, naj vplivajo na podrejene poštne urade, da isti povsod ustrezajo občinstvu uslužno in točno ter bolj vladno, kakor se to po nekoč godi. Da bi ta opomin pač kaj zalegal pri naših nemškonacionalnih poštah uradnikih!

(Duhovniške premembe.) Župnijo Sv. Lovrenca na Dravskem polju je dobil č. g. Jos. Šinko, župnik pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah, ono v Podčetrtku pa č. gospod Štefan Pivec, kapelan v Škalah. — Premeščeni so naslednji č. gg. kaplani: Fran Bratkovič iz Sl. v. Bistrice v Teharje Miroslav Volčič iz Teharjev v Št. Vid pri Planini, Alfonz Požar iz Konjic v Slovensko Bistrico.

(Učiteljske premembe.) Učiteljem veronauka na deški meščanski šoli v Mariboru je

imenovan č. g. Alojzij Čížek. Nadučiteljem v Polju pri Podčetrtku je imenovan g. Anton Gradišnik, učitelj v Št. Vidu pri Planini. Učiteljem pri Sv. Lovrencu pri Prožinu je imenovan g. Ivan Jezovšek, učitelj v Ostrvici pri Št. Jurju nad Taborom. Učiteljicam v Št. Ilji v Slov. Goricah je imenovana gđ. Marija Danko od Sv. Andraža v Slov. goricah. Učiteljicam ženskih ročnih del sta imenovani nadučiteljici soprogi Alojzija Skrbinšek v Planicah pri Mariboru in Jerica Gaus v Dolu pri Hrastniku.

(Šulferajnska šola v Štoréh na — ramah teharske občine.) Par nemških fabričanov v Štoréh je doseglo pri nemškem „šulferajnu“ dvo-razredno privatno nemško šolo. Ker pa „šulferajn“ ne zmora denarja zdrževati šole, dosegla je ta šola svoj namen, kakor ostale „šulferajnske“ na Slovenskem. Po nekem zaslišanju je sklenil deželni šolski svet, obesiti šolo kot javno slovenski občini na Teharjih. Nič ni pomagalo vse upiranje slovenske občine. To je nezaslišana krivica! Teharčani morajo ponemčevalno šolo v Štoréh, ki raznaroduje slovenske otroke, kajti nemških otrok niti desetorice ni. Vkljub temu bodo morali šolo vzdrževati s svojimi stroški. Na Teharjih imajo uzorno trirazredno šolo, kjer se itak dovolj nemščine uči. Ta šola bi se morala sčasoma razširiti do štirirazrednice, to pa se sedaj ne zgodi, ker mora občina pitati v Štoréh nemško kukavico. Ali res ni za Slovence nikakšne pravice!

(Velikodušna podružnica nemškega „šulferajna“) je na Dobrni, od koder je dobilo centralno vodstvo prispevkov — 2 gld.!

(Braslovče.) Bivši deželni okrajni živinozdravnik v Braslovčah g. Anton Korošec, imenovan je asistentom na kliniki za zunanje bolezni na dunajski živinozdravniški visoki šoli.

(V Mariboru) se je otvorila podružnica avstro-ogrske banke.

(Umrli je) v Gradcu sodni pristav v pok. g. Štefan Gostiša.

(Umrli je) v Muravu na Gor. Štajarskem dne 14. t. m. ondotni župan in deželni poslanec Blaž Murrer.

(Grozen umor.) Blizu Wetzelsdorfa pri Gradcu je vrgel kamenosek Seifert z višine kamenoloma svojo ljubico, ločeno ženo Stindl, v strašno globino, kjer se je truplo razbilo.

(Čebelarški tečaj v Gradcu) od 16. do 20. m. m. so obiskovali naslednji slovenski učitelji, oziroma nadučitelji gg.: Klemenčič iz Galicije, Koropec iz Šoštanj, Kokl iz Studenice, Kranjc od Sv. Martina na Paki, Pušenjak od Sv. Križa na Murskem polju, Serajnik iz Ptujске gore, Šalamun in Barle in Št. Martina pri Slov. Gradcu, Vrečko iz Št. Ilje pri Mislinji in Weinhard iz Dornove pri Ptuj. Lepo znamenje, da se slovenski učitelji tako tople zanimajo za to stroko

našega gospodarstva ter žrtvujejo v ta namen težko prislužen denar. Korist bode imelo največ naše ljudstvo.

Volilno gibanje.

Shod zaupnih mož v Ptuj dne 18. t. m. postavil je soglasno kandidatom za kmečko sku-pino Ptuj-Ljutomer g. dvornega svetnika F. Ploja. — Kandidatura za V. kurijo Celje Brežice-Slovenjigradec Ptuj-Ljutomer se je pustila in suspenso, ker se volilci niso zjediniili z duhovniki za kandidata.

Ljubljanski „Slovenec“ prinaša ves čas že neresnična poročila o kandidatu g. Dragotini Hribarju in skuša vzbuditi javno mnenje proti tej kandidaturi. Mi nimamo nič proti temu, če je dekan g. J. Žičkar ljubši in simpatičnejši kandidat temu listu, a resno moramo protestirati, da se list o njemu neljubem kandidatu izmišlja stvari, ki so naravnost nemogoče. Tako piše „Slovenec“ v številki z dne 17. t. m., da je Hribar kandidat dr. I. Tavčarja. Kdor pozna razmere na Štajarskem, ta ve, čegav kandidat je bil Hribar že pred 3 leti, ve pa tudi kako se je izvolitev Žičkarja takrat dosegla. Hribar je danes kakor pred 3 leti kandidat pravih volilcev v pete kurije in bode, če sprejme kandidaturo, tudi zastopnik teh stanov, ker se volilci ne bomo udali nobeni sili. Najmanj, kar smemo zahtevati pa je, da se pusti volilcem prosta volja, naj volijo kogar hočejo in v katerega imajo res zaupanje, ker gonja in nasilje vendar ni krščansko in tudi ne postavno.

Druge slovenske novice.

(Volilno gibanje na Kranjskem.) V V. kuriji kandiduje nadučitelj Luka Jelenc, načelnik „Zveze jugoslovanskih učiteljskih društev“. Za mandat dolenskih mest se potegujeta vsled odstopa dvor svetnika dr. Šukljeja baje notar Plantan in ljubljanski gimnazijski ravnatelj Senekovič.

(Odlikovanje po smrti.) Cesar je podelil našemu rojaku, v Kini padlemu kapitanu Thomannu po smrti viteški križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo.

(Slovenska umetniška razstava v Ljubljani) ostane odprta do 28. t. m., da si jo morejo ogledati tudi srednješolci in udje ljubljanskih delavskih društev proti znižani ceni. Do 15. oktobra je obiskalo razstavo 3465 oseb, tedaj povprečno vsak dan 115 oseb.

(Nove stavbe v Ljubljani) Letos je dobila Ljubljana 20 novih poslopij, med katerimi so posebno znamenite stavbe: deželni dvorec, justično poslopje, mestna deklška osemrazredna ljudska šola. Vseh poslopij se je zgradilo v Ljubljani po potresu nad 200, kar daje naši metropoli popolnoma velikomestni značaj.

mного podobnega našim Litvinom. On ne ljubi rezkih barv, nosi visoke škornje, temno-sinji jopič i kapo. Tudi ženske imajo mnogo podobnega z Litvinkami. Ljudje so sploh lepi, krepkega stasa in visoke rasti.“

Sledi živopisno opisanje železne proge iz Ljubljane do Celja, katero mesto ima neki 7 tisoč prebivalcev, obširno železnično postajo in osem gostilnic, t. j. hotelov, kateri so skoraj vsi ugodni in prilično upravljani. „Vsak mi pritrdi,“ pravi g. Gorlov, da je Slovenija dežela jako civilizovana. V Celju šel sem v prelepo farno cerkev. Dan je bil prazničen, cerkev polna pobožnega ljudstva. Skoraj vse kmetice nosijo na glavi polsvilnate rutice slamnato-rumene barve. Skupina me le spominja nekaj znanega, pa tukaj nekaj poljskega. V Celju je mnogo takega, kar je vredno zanimanja, pa meni se je mudilo, torej sem se zadovoljil koj z znamenitim slovenskim licejem, kojega osnovanje je vzbudilo celo padburjo po vsej Avstriji ter je povzročilo celo pad ministerstva. Od celjske slovenske gimnazije se je začela nespravljiva nemška opozicija, a po kneze se je porodila v Avstriji cela stranka, katera vidi svoj spas le v priklonjenju k Nemčiji. Pa bila bi prevelika zmeta misliti, da so Nemci tako globoko vznemirili prav za prav uspehi Slovencev in zahteva slovenske avtonomije. Tak ozki program bil bi Nemcem le na roko i na veliko radost. Slovenija znači jako mnogo,

če gre skupaj z drugimi slovanskimi deželami ter jih vodi; Slovenija znači jako malo kot osamljena kopica Slovencev.

Nekdaj je bila Slovenija posebna dežela. Položaj nje se je utrdil od 9. stoletja, od časov Cirila i Metodija. V 13. stoletju je tu vladal češki kralj, pa ta poskušnja slovanske države se je rušila pod udarci Nemcev. Pozneje so njene zemlje opustošili in grabili Turki. In Slovenija se je probudila še le s francosko vstajo. Francozi so jo razdelili na šest okrajev, objemavših ne samo Slovence, nego i Hrvate. Vsa ta skupina je dobila ime Ilirija. Tedaj pojavil se je tudi Vodnik, avtor prve priljubljene gramatike, imevši mnogo učencev. Izobraženi domoljubi dobro vedo, da je obrazovanje samostalne Slovenije kot posamne države sanja, da bi celo oživljena Napoleónova Ilirija ne imela v sebi nujnih elementov življenske sposobnosti. Taka slaba državnica umrla bi skoro po svojem nastanku. Da bi možno bilo uspešno upirati se naporu Nemcev i sili židovski, treba je zedinjenja vseh južnih Slovanov v edno celoto, a vsledaju padca Avstrije, bilo bi i tega premalo. Južno slovanska država more živeti le v federaciji vseh slovanskih narodov, kakor n. pr. živi Bavarija v federaciji

germanski. To je vprašanje o biti ali ne biti.

Slovinci se osamljeni ne morejo protiviti nemškemu prirastu. Da je to tako, poslušajmo, kaj pravijo številke. Za 1880—1890. leta se je število Nemcev pomnožilo na 667%, a število Slovencev na 311%. Leta 1880 govorilo je v Štajarski na 1000 prebivalcev 327 slovenski, leta 1890 pa še le 320, in številke v tem smislu rastejo i do danes.

Tako je jedro Gorlovih opazovanj. Da o narodnih društvih, o „Narodnih domih“ ne govorim ni edne besede, tega menda ni izključno kriv g. Gorlov, a krivi so tudi slovenski prvaki, ki se premalo brigajo za slovanske, posebno pa za ruske učene pópotnike. Slovenec, kateremu so razmere dobro znane, rekel bi marsikaj inace, a marsikaj bi morebiti celo popravil; pa naj bo tako ali inace, nikdo ne more reči, da bi bil spretni sotrudnik „Nov. Vrem.“ Iovil la slepe miši po Slovenskem, katere so bile še nedavno nujna priprava vsakih, torej tudi ruskih relacij o Slovencih, njih šegah i življenju. Vsa, kar piše g. Gorlov, piše premišljeno, prepričano in kar je glavno, piše toplo, piše srčno. Da pa novodobnih, verakopolitičnih preprirov kranjskih in goriških Slovencev ne omenja ne z edno besedo, na to ima polno svoje pravo: „Iz izba smetja ne nosi, a pometa ga pod klop ter vrzi v peč.“

Fr. Solčavski.

(Šolnina na ljubljanskih ljudskih šolah.) Pretečeno šolsko leto je obiskovalo ljubljanske mestne ljudske šole 473 otrok iz okoliških vasi. Ker mora mesto za te izvenmestne otroke zadrževati 9 učnih moči, sklenil je občinski svet, pobi rati od zunanjih šolarjev 8 kron ukovine na leto. To bo pripomoglo, da bodo zunanje občine razširile svoje šole.

(Najstarejši slov. škof) je naš rojak v Ameriki Ignacij Mrak. Isti je izpolnil dne 16. t. m. 90. leto svoje starosti.

(Zgorela je) dne 7. t. m. hiša posestnika Ig. Hribarja v Prelogu pri Kamniku. Škode je 1550 K.

(Novo požarno brambo) ustanovijo v Strazišču pri Kranju.

(Bohinjsko železnico) so začeli graditi pretečeni terek pri Podbrdu na Goriškem.

(Novo župno cerkev v Vel. Poljanah pri Ribnici) blagoslovijo prihodnjo nedeljo.

(Nesreča.) V Zadlogu pri Idriji je padel dne 8 t. m. Lovro Habe tako nevarno z voza, da je kmalu izdihnil.

(Obesil se je) v Gradišču pri Vipavi 54letni pijanček Anton Videž.

(Romanje na Sv. Višarje) se je zaključilo za letos na rožnicensko nedeljo. O številu letošnjih romarjev dokazuje sledeče: sv. maš se je darovalo 540, obhajanih je bilo blizu 23.000 oseb.

(Tržaško prebivalstvo) je naraslo v desetih letih za 13.480 oseb, tako da šteje sedaj Trst 168.951 prebivalcev.

(Tržaški Slovenci) so imeli pretečeno nedeljo v Barkovljah velikansko zborovanje, katero je sklicalo politično društvo „Edinost“. Govorili so o položaju in bodočih državnoborskih volitvah gg.: Mandič, Spinčič, Kompare, dr. Rybar, dr. Slavik in dr. Dinko Trinajstič. Kandidatom za V. kurijo sta bila proglašena dr. Rybar za Trst, dr. Leginja za Istro.

(Gorica noče več slovenskih deklet.) Italijansko društvo „Unione“ je sklenilo ustanoviti v Gorici urad za posredovanje služeb, toda sprejemala se bodo le italijanska dekleta. S podobno prenapetostjo so že marsikje pričeli, toda ni šlo, ker proti slovenskim uslužbencem ni tekmecev glede pridnosti in zvestobe.

(Neprevidnost) V Kanalu je pustil Miha Velušček nabasano puško na steni. Ko je odšel z doma, vzel je njegov 11letni sin puško ter igraje pomeril na svojega mlajšega brata. Puška pa je bila nabita ter je strel smrtno zadel otroka.

(V Pulju) so našli 19.288 Italijanov in samo 2337 Hrvatov in Slovencev, dasi se po mestu večinoma sliši le hrvaška govorica.

(Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju) ima v četrtek dne 18. t. m. svoj I. redni občni zbor v zimskem tečaju 1900/1901 s sledečim dnevnim redom: 1. pozdrav predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Eventualno čit. zap. br. dr. „Triglav“. 4. Poročilo odbora, klubov in preglednikov. 5. Volitev predsednika, odbora, namestnikov in preglednikov. 6. Eventualia. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Lokal: Restavracija „zum Magistrat“ I. Lichtenfelsgasse 3.

Dopisi.

Z Gornjegagrada. (Za planince.) „Savinjska podružnica S. P. D.“ je dne 17. t. m. otvorila pot skozi Turški žleb. Udeležili so se slavnostne otvoritve častni član vseučilišni profesor g. dr. Johannes Frischauf, odbornik osrednjega odbora g. A. Mikuš, predsednik „Savinjske podružnice“ g. Fran Kocbek in te podružnice tajnik g. Ig. Šijanec, nadalje profesor na graški tehniki dr. Reinitzer in profesor Spath z berlinske arhitekturne šole ter trije gg. učitelji iz Savinjske doline. Razun navedenih turistov bilo je še nekaj vodnikov in delavcev. Otvoritev bila je jako prisrčna in so udeležniki imeli prekrasen in čist razgled, posebno z 2530 m visoke Skute.

Na vrhu Skute so tudi govorili Kocbek, Frischauf in Spath.

Kocbek je najpoprej pozdravil udeležence slovensko in v kratkih potezah narisal zgodovino pota, na to je pa v nemščini pozdravil slovensčine nevedše tri profesorje in posebno še Frischaufa, ki ima pravzaprav največ zaslug,

da se je pot skozi Turški žleb izvedel. Frischauf se je zahvalil za pozdrav in povdarjal, da so danes slučajno vrh Skute zbrani sami profesorji in učitelji. In ravno ti imajo najbolj priliko delovati med ljudstvom na to, da se razpršijo razni predsodki, ki so dandanes v javnem mnenju. Posebno naj bi že edenkrat se nehalo vse narodnostno nasprotje, vsa mržnja med posamezniki, ki ne govorijo eden in isti jezik. Govor nik hodi že 25 let v naše planine, pa vendar je vedno dobro izhajal, četudi ni več materinega jezika prebivalcev prekrasnih Savinjskih planin. Niti najmanjša neprilika ga še ni zadela med nami. Trikratni „Živio“ in „Hoch“ na to, da bi v naših planinah nastal mir in da bi se nehala vsa navzkrižja. Nato začne govoriti berlinski profesor; on pravi, da je slučajno prišel k otvoritvi pota — a ta slučaj imenuje srečen slučaj. Pot, kateri se je ravnokar otvoril, je z ozirom na napravo eden najznamenitejših v alpah (ein solcher Weg, der in Bezug auf seine Anlage wirklich einzig zu nennen ist.) Govornik si boče prizadeval na severnem Nemškem vse prej omejene predsodke odpraviti. On je letos prvič potoval po krasnih slovenskih planinah; pa kakor v Triglavskem pogorju, tako je tudi tukaj v Savinjskih planinah bil povsod zelo gostoljubno sprejet. Čutim se v teh planinah tako varnega ali pa še bolj kot v Tirolskih alpah. Končno poziva naj vsi zbrani zakličejo „Živio slovenskemu planinskemu društvu“. (Ein Hoch dem slovenischen Alpenverein.) Tako sodijo pravi turisti, pravi Nemci o nas Slovencih in o delovanju „Slov. plan. društva“.

Profesor Frischauf se še spominja našega prevzvišenega vladarja, ki je velik prijatelj planin. Kadar je utrujen od napornega dela, gre rad v gore, da se tamkaj razvedri. Zato se ga tudi mi planinci spominjamo. Trikratni „Živio“!

Nadaljevajoč pravi Frischauf, da ko je on pričel hoditi v Savinjske alpe in ko jih je začel širjemu občinstvu odkrivati, je našel v teh moža priproste zunanosti pa dobrega srca, ki je vedno bil vnet za vsak razvoj turisticke; ta mož, kate rega imenuje on svojim ljubim prijateljem, je vodnik Piskernik. Želi, da bi Piskernik za svoje idealno delovanje žel najsrčnejšo hvalo.

Ko se je še Piskernik s par besedami vidno ginjen zahvalil, smo se še upisali v „Spominsko knjigo“, v kateri je letos upisanih z nami vred 82 hribolazcev, največ Čehov — ter ostavili vrh Skute, kjer smo prebili dobro uro v presrčnem prijateljskem sestanku in od koder smo uživali prekrasen razgled.

Skupno smo še potovali do Mlinarskega sedla, kjer je pa prišel čas ločitve. Nekaj izletnikov je šlo na Zoizovo kočjo in v Bistriško dolino, drugi čez Podé in Žmavcarje in po Turškem žlebu nazaj na Okrešelj, eden pa jo je mahnil na Češko kočjo in na Jezersko na Koroškem.

Vsem pa ostane ta dan gotov v dobrem spominu. „Savinjska podružnica“ pa je lahko ponosna na novi pot in na slovesni dan otvoritve.

Iz Štajarskega. (Kmetom v svarilo.) Vedno se toži o slabem času in pomanjkanju denarja; pa veliko jih je, ki so temu sami krivi. Tu pride agent k hiši, prigovarja kmetu, naj mu srečko (los) odkupi, kajti gosp. župnik in trgovec sta pred kratkim dobila 20.000 gld., samo, da se to ne sme zvedeti; njemu je treba samo plačati v 38 obrokih po 1 goldinar za edno srbsko tobačno srečko (Serbisches Tabakloos) pa je sreča tu.

Agent je zadovoljen z 1 goldinarjem, drugi obroki se plačujejo po poštni položnici.

Kmet dobi čez nekaj dni v mnogih barvah odičen papir, katerega smatra za pravo srečko in plačuje obroke pridno naprej.

Kmet ne premisli, da je za srbsko tobačno srečko, katera stane samo 36 goldinarjev v 20 obrokih po 1 gld. 20 kr. plačati 52 gld. 50 kr., več plačanih 16 gld. 50 kr. vtakne židovski prodajalec srečk v svoj žep.

Ogrska srečka rudečega križa (Ung. rothe Kreuzloose) stane samo 10 gld., a v 20 obrokih po 1 gld. se plača 20 gld., zopet vtakne židovski prodajalec srečk v svoj žep 10 gld.

Zelo čudno je, da si kmetje ne dajo o tem ničesar depovedati, in celo mislijo, ako jih kdo od kupovanja srečk odgovaja, da jim je nevoščljiv.

Ko so že obroki popolnoma izplačani, ne dobi plačevalec prave srečke, ker prodajalec srečk med tem časom „potegne“.

Na ta način prodaja več brezmožnih tveganj v Monakovem in v drugih krajih srečke na obroke; koliko se pošlje denarja iz našega kraja na te tveganje zastoj — ta denar je popolnoma zavržen.

Vsi prijatelji kmetijskega stanu se prosijo, kmete odgovarjati, da svoj grenko zasluženi denar ne mečejo skoz okno, ampak, da ga najraje hranijo in če si že hoče kateri iskati srečo s srečkami, naj si rajši kupi takoj pravo srečko ne na obroke, kajti ista mu pride mnogo ceneja in je vsaj on njen lastnik.

Iz Ljubljane. Vesela vest, ki jo je prinesla priljubljena nam „Domovina“, da je letos trgatev na Štajarskem in Kranjskem obila in je dosti dobre kapljice za primerno ceno dobiti, razveselila je marsikoga tudi onih, ki so navezani vinsko kapljico iskati si po gostilnah, ker nimajo sreče, si postaviti doma v klet sod božjega daru. Pa to veselje kmalu mine, če obiščeš par prvih gostiln v Ljubljani. Zahtevaj dobrega, navadnega ali pa slabega vina, povsod le Bolaffijo, tu ceneje, tam dražje; da pa je „vino“ Bolaffija vedno ednako, v slabi ali dobri letini, je znana resnica v celi Ljubljani.

Malo je oštirjašev, ki se sami potrudijo med štajarske, istrske in kranjske posestnike vinogradov, da na mestu kupijo blago in potem pristno točijo, in če se kje znajde taka gostilna, makari da je uro iz mesta, vse hiti tja, kjer upa vendar enkrat piti res pravo pristno vino. Dobro bi bilo in sreča za dotičnika, ki bi tudi v mestu odprl tako gostilno. Seveda se pri naravnem nepopravljenem vinu zasluži nekaj manj, ali množina izda. Menim pa tudi, da cena pravemu vinu od 18—25 kr. liter, katero se lahko nepopravljeno prodaja po 40—60 kr. liter, ni previsoka, dasi je plačati od litra 1 kr. vožnine in 7 kr. užitnine. Če se znajde kak tak vinski trgovec v našem mestu, bode Bolaffijo nemogoč, naši žlodoci pa brez gorčice in zdravje čvrsto. Seveda naši oštirji tem vrsticam ne pritrdijo, pa je vendar resnica, ker sem skusil sam in skušajo tudi drugi, zato pa prosim, objavite gotovo.

Književnost.

(„Slomšekovo rojstvo.“) Dramatični prizori ob stoletnici njegovega rojstva. Tako je naslov mali, 24 strani obsežajoči knjižici, katero je spisal Miha Lendovšek, župnik in deželni poslanec v Makolah. Cena 20 vinarjev, po pošti 3 vinarje več. Ker se bliža dan stoletnega rojstva našega miljenca Antona Martina Slomškega (25. november) bo ta nedolžno ljubki dramatični prizor gotovo dobrodošel vsem čitalnicam in bralnim društvom, da ga uprizorijo ob 100letnici. Tudi sicer bodo Slomškovi čestilci gotovo radi segali po knjižici. Dobiva se v zalogi Dragotin Hribarja v Celju.

(Novi natis „Cecilije“ I. del.) Že dolgo let je pošel I. del „Cecilije“ skladatelja Anton Foersterja, katero je bila izdala leta 1883. družba sv. Mohorja. Mnogo se je povpraševalo po novi izdaji, katera je potrebna zlasti za naše cerkvene pevske zборе. Odbor družbe sv. Mohorja se je zato odločil, da družba prvi del „Cecilije“ na novo izda, in sicer v popravljenem in izpolnjenem ponatisu, tako, da bo nova izdaja ustrezala cerkvenim in tudi drugim, zlasti dijaškim pevskim zborom. Nova „Cecilija“ bode obsegala: 1. Mašne pesmi in sicer pomnožene; latinski „Requiem“, prav lahek za en glas s spremljevanjem orgel ali za mešani zbor; razne pesmi za cerkvene čase, za blagoslov, več „Tantum ergo“, kakor so bili že v stari „Ceciliji“, samo da se nekatere pesmi opustijo, oziroma z boljimi in lahkejšimi nadomestijo. 2. K tem pridejo obhajalne pesmi, Marijine ter pesmi za godove raznih svetnikov. Izbrale se bodo pa samo najprimernejše pesmi, in sicer tudi nekaj novih, ker je drugih dosti v II. delu „Cecilije“, kateri se v družbeni zalogi še vedno lahko dobiva. 3. Obseg nove izdaje bo nekako isti kakor stare, molitvenik pa se izpusti. — Cena knjige bo ista, kakor je določena za II. del, t. j. 1 krona. Gospode družbene poverjenike, pevovodje in vse, ki bodo novo knjigo potrebovali, aljudno in nujno pro-

simo, da odboru družbe sv. Mohorja čim prej, vsaj pa do novega leta naznanijo, koliko iztisov bodo potrebovali pevski zbori in posamezniki po raznih krajih, da se more določiti naklada ponatisa.

(Tovorne pošiljke v Trst) se ne sprejmejo po južni železnici niti Trst-južni, niti državni kolodvor, ker so ondodni delavci južne železnice napravili vstavko. Blago, ki se je že sprejelo ali je na potu, vrne se pošiljateljem. Ravnotako se tudi v Trstu na južnem kolodvoru ne sprejemajo tovarne pošiljke. Pač pa ostane vse pri starem gledanju pošiljatev v Trst — prosta luka ter drugih prometnih postaj, posebej Trst-Št. Andrej.

Politični pregled.

(Velik shod avstrijskih industrijcev) vrši se dne 30. in 31. t. m., na Dunaju. Shod pečal se bode med drugim z bodočimi državnoborskimi volitvami.

(Židje v Pragi) postavijo lastnega kandidata za državnoborske volitve. Dasi štejejo le kakih 4000 glasov, zanašajo se na ožje volitve, ker postavi v Pragi sedem strank svoje kandidate.

(Katoliški Nemci in veleposestniki.) Na Tirolskem so sklenili katoliški Nemci, ki so v bivšem državnem zboru sedeli na desnici, z veleposestniki kompromis za bodoče državnoborske volitve. Nemški veleposestniki pa bodo vključili tej zvezi ostali zvesti svojemu programu o nemški „Gemeinbürgerschaft“, nemškem državnem jeziku itd. Bolj verjetno je, da se složijo tudi katoliški Nemci z njihovim programom. V resnih trenutkih se pač vsi Nemci najdejo!

(Morganatičen zakon prestolonaslednika nadvojvode Ferdinanda v ogrskem parlamentu.) Znano je, da se je morl avstrijski nadvojvoda prestolonaslednik pred poroko s češko grofiko Chotek odpovedati pravicam do prestola za svojo soprogo in otroke. Da postane ta pogodba veljaven zakon tudi za ogrsko prestolonasledstvo, mora biti sprejeta v ogrskem državnem zakonu. Košutova stranka hoče pri tej priliki uprizoriti odločen protest proti uzakonjenju omenjene odpovedi, češ, da ogrske postavbe ne poznajo razlike med morganatičnim in sovrstnim zakonom; kraljica se ne more odpovedati svoji časti, dokler je vladarjeva žena, a tudi gledé otrok se ne more sklepati odrekovanja do prestola brez njihove privolitve.

(Pregon frančiškanov iz Bosne in Hercegovine.) Časopisi poročajo, da se hoče frančiškani v Bosni in Hercegovini odvzeti oskrbljevanje župnij ter jih potisniti v samostane. To bi pač ne bilo pravično, kajti edini očetje franjevci so bili, ki se niso strašili zastopati katoliško vero pod turško vlado ter so si sploh s svojim parstoletnim kulturnim delovanjem med bosansko-hercegovinskimi Slovani pridobili neveljivih zaslug.

(Milan kot oče.) Rumunske oblasti so prišle na sled, da je bil srbski razkralj Milan v zvezi s predsednikom macedonskega odbora gledé načrta proti življenju lastnega sina Aleksandra. Milan je bitel v Bukarešti ter zahteval, da se njegovo ime pri sodišču ne imenuje, čemur pa se ni moglo ustreči.

(Sultanova naklonjenost Nemčiji.) Turki sultan je dal v Rudečem morju ležeči otok Tu roan Nemčiji na 30 let v najem, da si napravi tam skladišče za premog.

(Angleška še ni sita.) Poroča se, da se bočejo Angleži polastiti Nove Fundlandije, kakor hitro bodo gotovi z Buri. Tu pa zadenejo gotovo na hud odpor Francozov.

(Švedski kralj Oskar) je nevarno zbolel. Delajo se priprave, da se proglasi njegov sin vladarjem.

(Vojna v Afriki.) General Dewet je izdal proklamacijo, v kateri žuga zapreti vse Bure, ki ne bi hoteli prijeti za orožje. Buri vztrajajo v vojni ter bo ista prenehala, ko bodo vsi Buri premagani. Krügerja, ki je odpotoval v Evropo, nadomešča Salk Burger. Pri Frankfurtu so bili Buri pretečeni teden poraženi, osem jih je ujetih.

(Vojna na Kitajskem.) Kitajskega cesarja so nameravali vstaši na potu v Sjangfu umoriti.

Napad pa se je pravčasno razkril ter je bil napadalec na mestu obglavljen. Mednarodni admirali so pozvali prebivalce, naj prosto pri- in odhaja v mesta in iz mest, da bi se komu kaj žalega pripetilo. Dne 12. t. m. so vstaši pri Kantonu premagali cesarske čete ter ubili nad 60 vojakov. Zasedli so več vasi. Cesarskim četam se je vendar posrečilo, si zopet prisvojiti mesto Vei Čou. Vstaški voditelji so si postavili za nalogo, vreči sedanjo kitajsko dinastijo.

XI. izkaz

prispevkov za Leitgebov spomenik.

Nadalje so priposlali: g. Peter Majdiš, veletržec, Celje 10 K; g. L. Černe, učitelj, Čadram 2 K; gđ. M. Vidnajer, učiteljica, Čadram 3 K; gospa Kunj, učiteljica, Čadram 2 K; g. Zdošek, učitelj-voditelj v Orlovici 1 K 20; skupaj K 17 20. Zавsem tedaj K 474 30.

Armin Gradišnik, poverjenik.

Loterijske številke.

Dunaj dne 13. oktobra 1900: 81, 48, 58, 26, 23.
Gradec „ „ „ 49, 38, 53, 33, 17.

Prvi hrvaški kupaški mlin na čigre (turbine)

V Pokupju pri Karlovcu se proda ali da v najem zaradi družinskih razmer. Mlin obstoji iz treh parov mlinjskih kamenov za zmerno in ednega para za belo meljenje s prostornim stanovanjem in pritlikinami. Zraven je pet oralo boljše vrste zemlje, 2 in tri četrt orala mladega gozda, vse v najboljšem stanju in na ugodnem kraju. — Na daljna vprašanja odgovarja posestnik mlina.

Joso Kosan

v Pokupju p. Karlovac.

(431) 3—1

(413) 3—3

Vabilo

na

občni zbor

hranilnice in posojilnice v Laškem

registrirane zadruga z omejeno zavezo

kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 21. oktobra 1900 ob 5. uri pop.

v salonu pri „hotelu Flosarju“ v Laškem

s sledečim dnevnim redom:

1. Volitev odbora.
2. Prememba pravil.
3. Slučajnosti.

V slučaju, da bi ta občni zbor ne bil sklepljen ob določeni 5 uri, vrši se ob polu 6 uri drugi občni zbor isti dan v istih prostorih in z istim dnevnim redom, kateri sklepa veljavno ne oziroma na število udeležencev.

K obilni udeležbi vabi

načelnstvo.

Trgovina v najem

V Gornjesavinski dolini, v zelo lepem kraju, blizu lepega trga, kamor dohaja mnogo tujcev, blizu je velika romarska božja pot, se daje v najem stacion z vso opremo, pod zelo ugodnimi pogoji. Kje pove iz vljudnosti upravnika „Domovine“ v Celju.

(404) 3-3

Privatni uradnik

dobi pri meni službo. Polnoletni, godci, pevci in telovadci imajo prednost.

429) 1

Ivan Likar

glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju.

P. n.

Dovoljujem si eljudno javiti, da sem otvoril dne 10. oktobra t. l. svoj

zobozdravniški atelier

za vsa zobozdravniška opravila, Ordinacijske ure so od 8.—12. dopoldne in 2.—5. popoldne v Narodnem domu.

V Celju, meseca oktobra 1900,

Z. velepospitovalcem

(426) 3—1

Dr. Hinko Šuklje

praktični zobozdravnik.

P. n.
Najljubše naznanjam, da sem s 1. oktobrom t. l. prevzel

gostilno „Narodni dom“

* v Celju *

kjer bodem postregel častitim gostom z vedno svežimi, okusnimi jedmi in dobro pristno pijačo po jako zmerni ceni. Istotako imam tudi lepo opravljene in snažne sobe za tuje.

V blagohoten obisk se najtopleje priporočam z velepospitovalcem

Fran Dolničar

(418) 3—2 gostilničar.

Najnovejši stroje za pridelovanje

živinske krme

pri zimskem krmljenju v hlevih!

Stroji za rezanje zmesi s patentnim kolo- barom, ki se jako lahko goni ter prihrani do 40% moči, reznice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroji za parjenje živinske piče, prenesljive štedilne kotlene peči z enaj- žiranim ali z neenajžiranim vložnim kotlom, stoječe ali vozeče za kuhanje in parjenje živinske krme, krompirja, za mnogovrstne kmetijske in domače potrebe itd., nadalje robkalnice za turšico, čistilne mlince za žito, trijere-stroje za izbiranje, stiskalnice za seno in slamo za ročno gonjo, stoječe in vozeče.

Mlatilnice, gepije, jeklene piljuge, valjarje, brane.

Najboljše sejalne stroje „Agrikola“ (sistem s potiskanjem kolesa, brez zmenjevalnih koles za vsako seme, za hribe in doline).

Samotvorne patentirane brigalnice za uničevanje sadnih škodljivcev in peronospor, izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši, priznani najboljši konstrukciji.

Th. Mayfarth & Co.

c. kr. izrečno priv. tovarne kmetijski strojev, livaren in parnih kovačij

Dunaj, II., Taborstrasse št. 71.

Odlikovane z nad 400 zlatimi svetinjami.

Ilustrovani katalogi in mnogobrojna priznalna pisma zastoj. — Želi se zastopnikov in prekupcev.

(428) 10—1

Meblovana mesečna soba

s hrano ali tudi brez hrane je takoj oddati. — Vse natančneje pove

Josip Hočevan

(425) 2—2

v Kolodvorskih ulicah št. 5.

Otvoritev trgovine!

P. n.

Najljubše naznanjam, da sem otvoril v Celju, Graška cesta št. 4

steklarsko trgovino

pod trdko

FRAN STRUPI

kjer prodajam vsakovrstno v to stroko spadajoče blago, kakor steklo, porcelan, svetilnice, zrcala, različne okvirje za podobe, šipe za okna itd., itd.

na debelo in na drobno.

Prevzamem tudi vsa v to stroko spadajoča dela pri stavbah kakor tudi vsa popravila, katera izvršim po

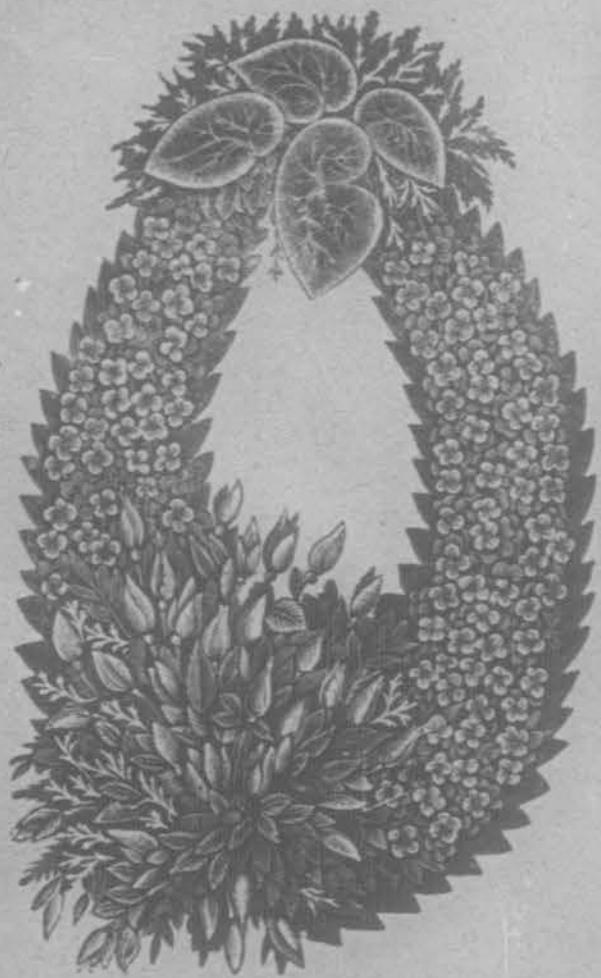
najnižjih cenah.

V blagohotno naklonjenost se priporočam

z velepospitovalcem

(401) 54 Fran Strupi.

Postrežba točna in solidna.

Krasne nagrobne vence

v vseh velikostih in cenah priporoča

PETER KOSTIČ

v Celju.

Anton Žičkar

posestnik in trgovec

v Lončarjevem dolu pri Sevnici

proda svoje

**zemljišče in
z opeko krito hišo**

katera ima lepo veliko klet, tri lepe velike sobe in eno hrambo za jedila. Nadalje proda gospodarsko poslopje, zidani hlev, pód za mlaiti ter kozolec s štirimi okni. Končno 6 njiv, 5 travnikov in gozdov; vsega skupaj je 16 do 17 oralov za 1500 gld.

(423) 2-2

V Lončarjevem dolu blizu Sevnice je v najem oddati na prav lepi legi jako dobro obiskovana

gostilna in trgovina

s mešaním blagom. Stanovanje z dvema sobama in kuhinjo. Torej, če kdo želi v najem vzeti, naj povpraša pri gospodu Antonu Žičkarju posestniku in trgovcu v Sevnici, pri katerem se tudi pogoji zvedo.

(423) 2-2

Anton Žičkar.

(420) 3-2

Naprodaj je

majhno posestvo

v lepi legi obstoječe iz hiše s 7 sobami, kuhinje, kleti 8 oralov travnikov, njiv in vrta ter čez 1 oral gozda za 3000 gld. — Več se zve na graščini Plevna pošta Žalec.

Prav ceno je kupiti

50 okvirjev za okna

50 dvojnatih oken in zatvornic

Več pove graščina Plevna,
(421) 3.2 pošta Žalec

Brivsko podjetje

po novi secesiji opremljeno, v središču mesta v Zagrebu, se zaradi drugega podjetja v Avstriji odda od 1500 gld. do 800 gld. in tudi ceneje. Prednost se daje strokovnim veščakom za la. posetnike. Čisti dohodek na mesec je 120 gld.

Ponudbe pod šifro Zvonimir Stanišić, Zagreb, Jurišičeve ulice 12. (430) 2-1

Vrt

v Gaberjih se proda ali da v najem. (419) 2-2

Albina Kapus.

Hranilno in posojilno društvo (posojilnica) v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

imela je v prvih treh četrtletjih tek. leta denarnega prometa K 2.287.573 09
hranilnih vlog se je sprejelo " 474.224 17
vrnilo pa " 472.240 92
posojil se je izplačalo " 481.775 50
vrnilo pa " 436.734 81

Hranilne vloge obrestujejo se po 4 1/2 % ter se obresti polletno kapitalizirajo. Od posojil danih na osebni kredit računijo se 6 %, od onih proti vknjižbi 5 1/2 % in, če je dana pupilarna varnost 5 % obresti.

(427) 1

(424) 2-2

Št. 43.250

Razglas.

Naročevanje ameriških trt iz združenih državnih in deželni nasadov za dobo 1900/1901.

Štajarska dežela odda v pozni jeseni 1900 in spomladi 1901 naslednje množine ameriških trt pod temile pogoji:

1. 350 000 požlahnjenih (večinoma rumen mosler, laški rilček, beli burgundec, gutedel rudeč in beli, zeleni silvanec, modri kolnec, rudeči traminec) na R p Portalis, Vitis Solonis in Rup. Montikola.

2. 650 000 korenin R p Portalis, Rup. Montikola in Vitis Solonis.

3. Veliko množino rezanih trt, katerim so zgoraj navedene tri vrste za podlago.

Ad 1. 250 000 cepljenk odda se nepremožnim in manj premožnim vrednim posestnikom vinogradov za znižano ceno 160 kron za 1000 komadov, ostanek se proda vsakih 1000 komadov za 240 kron.

Ad 2. 0.1 korenin se proda 350 000 komadov nepremožnim in manj premožnim vrednim vinogradarjem za znižano ceno 10 kron za 1000 komadov, ostanek se proda po 20 kron vsakih 1000 komadov.

Ad 3. Od reznikov se odda polovica brez plačno, ostanek za znižano ceno po 6 kron za 1000 komadov, in sicer z ozirom na gmotno stanje naročnikov.

Vse te trte se bodo oddale samo štajarskim posestnikom, katerih vinogradi se nahajajo v občinah, ki so razglašene kot od trtne uši napadene. Postranski kupci so izključeni.

Cene veljajo od nasadov ter se bodo vsakojaki stroški za zavoje in prevoznjo posebej računili.

V Gradcu, meseca oktobra 1900

Od štajarskega deželnega odbora:

Edmund grof Attems.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Priporoča svoje lahko tekoče slamoreznice najboljših sestavov kakor tudi izvrstne slamorezne kose.

Dalje svojo veliko zalogo izdelkov iz kamenščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pchištvnih okovov, kuhinjske priprave, štedilnikov in peči od najpriprostejše do najfinejše izpeljave.

Gg. poljedelcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo Tomaževo fosfatno moko po tovarniški ceni.

(294)

Velika izbira železnih nagrobnih križev.

* Staro občinstvo rabim najljubše, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo. *

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i t. d. za po najkulantnejših pogojih. Posojila na vrednostne papirje proti nikim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje

denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na giroconto s 4 1/2 % obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.

Enkompt menic najkulantneje.

(391)

Borzna naročila.